

ที่ สม ๐๐๐๒/ ๕๓/

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๔๒๒ ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กทม. ๑๐๓๓๐

๒๖ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง กรณีโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากถ่านหิน หินกรุด-บ่อนอก และโครงการ
ท่อส่งก๊าซและโรงแยกก๊าซธรรมชาติไทย-มาเลเซีย : ข้อเสนอเชิงนโยบายต่อรัฐบาล

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ข้อเสนอจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต่อรัฐบาล จำนวน

๑ ฉบับ

๒. เอกสารประกอบข้อเสนอจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต่อรัฐบาล
จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่รัฐได้ดำเนินการ โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากถ่านหิน หินกรุด
- บ่อนอก และโครงการท่อส่งก๊าซและโรงแยกก๊าซธรรมชาติไทย - มาเลเซีย และกำลังประสบ
ปัญหาก่อให้เกิดความขัดแย้งและความรุนแรงทั้งในระดับบุคคลและชุมชน ดังเป็นที่ทราบแล้วนั้น

บัดนี้ได้มีหนังสือร้องเรียนจากกลุ่มประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการท่อส่ง
ก๊าซและโรงแยกก๊าซธรรมชาติไทย - มาเลเซีย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงได้
ดำเนินการตรวจสอบประเด็นปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากโครงการดังกล่าว รวมทั้ง
โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากถ่านหิน ดังระบุข้างต้น ด้วยเห็นว่าเป็นโครงการ
ขนาดใหญ่ดำเนินการด้วยกัน ซึ่งมีผลกระทบต่อชุมชนและสังคมโดยรวม และเกี่ยวข้องกับ
ปัญหากระบวนการตัดสินใจกำหนดนโยบายของรัฐ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราช
อาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีภารกิจหลัก ๓ ประการ คือ ๑) ส่งเสริมเผยแพร่ความคิด
ความเข้าใจสิทธิมนุษยชน เพื่อให้รัฐ สังคม เศรษฐกิจและปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนทั้งในระดับ
ประเทศและระหว่างประเทศ ๒) ตรวจสอบและรายงานการกระทำ หรือการละเลยการกระทำ
อันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรืออันไม่เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิ
มนุษยชน ที่ประเทศไทยเป็นภาคี และเสนอมาตรการแก้ไขที่เหมาะสมต่อ

/บุคคล...

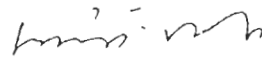
บุคคลหรือหน่วยงานที่กระทำหรือละเลยการกระทำ ๓) เสนอแนะนโยบาย และข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย กฎหรือข้อบังคับต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

ด้วยเหตุที่มีผู้ร้องเรียน และด้วยความห่วงใยในสถานการณ์ของโครงการดังกล่าว คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงได้ดำเนินการศึกษาและตรวจสอบข้อมูล ข้อเท็จจริง จากเอกสาร และรับฟังการชี้แจงจากบุคคล องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่ โดยมีหลักการที่สำคัญในการตรวจสอบ คือ การดำเนินโครงการใดๆ ก็ตาม ต้องคำนึงถึงและปฏิบัติตามหลักการสิทธิมนุษยชนที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ และตามพันธกรณีระหว่างประเทศ ที่ประเทศไทยเป็นภาคี

เนื่องจากทั้ง ๓ โครงการข้างต้น เป็นโครงการขนาดใหญ่ทางด้านพลังงานที่มีผลกระทบด้านต่างๆ ต่อชุมชนและสาธารณะ เพราะฉะนั้น บทวิเคราะห์ประกอบข้อเสนอเชิงนโยบายต่อรัฐบาล จึงมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และการดำเนินการของภาครัฐใน ๓ กระบวนหลัก คือ การวางแผนพัฒนาภูมิภาคและการวางแผนภาคพลังงาน การประชาสัมพันธ์ และการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม

เพื่อให้การเป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญฯ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารข้อเสนอเชิงนโยบายต่อรัฐบาลฉบับนี้จะเป็นคุณประโยชน์ต่อรัฐบาลใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจเพื่อสร้างเกณฑ์มาตรฐานที่ถูกต้องในการดำเนินโครงการพัฒนาของรัฐและเอกชน ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดร่วมกันของสังคม

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายเสน่ห์ จามริก)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย

โทร. ๐ ๒๒๑๘ ๒๘๗๓

โทรสาร ๐ ๒๒๑๘ ๒๘๔๐

ร่าง
พิมพ์
ตรวจ

สรุปรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน
กรณี ความรุนแรงอันเนื่องมาจากโครงการท่อก๊าซไทย-มาเลเซีย
ที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ตามที่ได้มีเหตุการณ์ความรุนแรงสืบเนื่องจากการปะทะกันระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับกลุ่มผู้ชุมนุมคัดค้านโครงการท่อก๊าซไทย-มาเลเซีย เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕ ระหว่างที่มีการเตรียมการประชุมคณะรัฐมนตรีสัญจรระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลมาเลเซีย ณ โรงแรมเจบี อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา นั้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ จึงได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อศึกษาและตรวจสอบกรณีเหตุการณ์รุนแรงอันเนื่องมาจากโครงการท่อก๊าซไทย-มาเลเซียขึ้น คณะอนุกรรมการได้พิจารณาศึกษาและตรวจสอบ พร้อมได้ข้อยุติ และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีมติให้ความเห็นชอบในรายงานผลการตรวจสอบแล้ว จึงขอแถลงมาให้ทราบโดยทั่วกัน ดังนี้

ความเป็นมา

รัฐบาลชุดก่อนได้อนุมัติให้ดำเนินโครงการท่อก๊าซไทย-มาเลเซียไปโดยมิได้มีการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และได้มีการจัดกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตลอดจนเปิดโอกาสให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในสองกระบวนการดังกล่าว ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ในการนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงได้ทำการศึกษากรณีเรื่องนี้อย่างรอบด้าน พร้อมทั้งเสนอให้รัฐบาลพิจารณาทบทวนและสั่งการแก้ไขคลี่คลายปัญหาเกี่ยวกับโครงการดังกล่าวถึงสองครั้ง แต่ก็ไม่ได้รับการพิจารณาและชี้แจงถึงเหตุผลในการดำเนินโครงการดังกล่าวต่อไปแต่อย่างใด ดังนั้นเมื่อรัฐบาลได้มีการจัดประชุมคณะรัฐมนตรีสัญจรดังกล่าว กลุ่มผู้คัดค้านโครงการท่อก๊าซไทย-มาเลเซีย ซึ่งได้รวมตัวชุมนุมอย่างต่อเนื่องตลอดมา ณ บริเวณลานหอยเสียบ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา จึงได้รวมตัวกันเพื่อยื่นหนังสือต่อนายกรัฐมนตรีขอให้ทบทวนโครงการนี้อีกครั้ง ณ บริเวณโรงแรมเจบี อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ในการเดินทางเข้าพบนายกรัฐมนตรีครั้งนี้ ได้มีการประสานงานระหว่างรัฐบาลกับผู้ชุมนุมคัดค้านโครงการท่อก๊าซไทย-มาเลเซียดังเช่นที่เคยปฏิบัติกันมา เมื่อครั้งที่รัฐบาลลงไปฟังข้อเท็จจริงจากผู้ชุมนุมคัดค้านดังกล่าว ณ บริเวณลานหอยเสียบ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ก็โดยการประสานงานของนายวัชรพันธุ์ จันทระจร ในฐานะกรรมการอำนวยการประสานงานและติดตามผลการปฏิบัติราชการสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ในการประสานงานครั้งนี้ก็เช่นเดียวกัน นายวัชรพันธุ์ จันทระจร ก็ได้ทำหน้าที่ประสานงานอีกครั้งหนึ่งดังเช่นที่เคยปฏิบัติมา หากแต่กลับไม่ได้รับการยอมรับจากรัฐบาล

เนื่องจากมิได้มีการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการ เป็นเหตุให้ประเด็นการเจรจาเรื่องสถานที่ชุมนุมระหว่างผู้ชุมนุมที่ต้องการไปชุมนุมบริเวณสวนหย่อมริมคลองห่างจากโรงแรมเจบีประมาณ ๑๕๐ เมตร กับฝ่ายรัฐบาลที่ต้องการให้ชุมนุมบริเวณธนาคารกรุงไทย จำกัด สาขาถนนเพชรเกษม จึงไม่อาจเป็นที่ตกลงกันแน่ชัด

ในขณะเดียวกัน ก็ไม่ปรากฏว่าได้มีการมอบหมายจากรัฐบาลให้บุคคลผู้ใดเข้ามารับผิดชอบประสานงานตามที่ฝ่ายชุมนุมคาดหวัง สถานการณ์ที่เริ่มต้นจากการชุมนุมเรียกร้องโดยสันติ จึงกลายเป็นการเผชิญหน้าโดยไม่จำเป็น

สรุปข้อเท็จจริงก่อน ขณะเกิด และหลังความรุนแรง

ในระหว่างการเดินทางของผู้ชุมนุมฯ จากบริเวณลานกีฬาโคกสัก อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา มายังอำเภหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ตั้งด่านสกัดขบวนรถยนต์ของผู้ชุมนุมฯ ที่อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา ทำให้ขบวนผู้ชุมนุมต้องหยุดอยู่ประมาณ ๒ ชั่วโมง แต่ก็ตกลงกันได้ที่สุดในที่สุด และให้เจ้าหน้าที่ตำรวจนำขบวนรถยนต์ผู้ชุมนุมเดินทางมายังอำเภหาดใหญ่ เมื่อเวลาประมาณ ๒๐.๐๐ น. โดยมีได้นำไปยังเส้นทางเดิมที่ตกลงกันไว้ระหว่างผู้ชุมนุมกับนายวัชรพันธุ์ จันทรขจร แต่ได้นำมาจนถึงบริเวณใกล้แยกวงเวียนน้ำพุ ซึ่งรถตำรวจนำขบวนได้หอบไป ส่วนผู้ชุมนุมต้องหยุดอยู่บนถนนจุดบุญสูงอนุสรณ์ (ใกล้วงเวียนน้ำพุ) โดยไม่สามารถเคลื่อนขบวนต่อไปได้ เพราะมีแนวรั้วเหล็กและเจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่เป็นจำนวนมากหลังแนวรั้วเหล็กดังกล่าว ขบวนผู้ชุมนุมจึงหยุดพักรับประทานอาหาร และผู้ชุมนุมที่เป็นชาวมุสลิมได้ทำละหมาด ทั้งนี้เพื่อรอฟังผลการเจรจาระหว่างนายวัชรพันธุ์ จันทรขจร กับฝ่ายรัฐบาลในกรณีของสถานที่ชุมนุม ในระหว่างที่รอฟังผลการเจรจายู่นั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ตั้งขบวนบริเวณหน้าแนวรั้วเหล็กกัน แล้วให้สัญญาณให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าสลายการชุมนุม โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ใช้ไล่ห้และกระบองเป็นเครื่องมือในการสลายการชุมนุมดังกล่าว ทำให้มีผู้บาดเจ็บ ทั้งฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชนที่เข้าร่วมชุมนุม เจ้าหน้าที่ตำรวจได้จับกุมผู้ปฏิบัติงานขององค์กรพัฒนาเอกชนไปจำนวน ๑๒ คน โดยนำไปคุมขังไว้มิให้พบทนายความ และปรึกษา พร้อมร่วมฟังการสอบสวน อีกทั้งมิได้แจ้งสถานที่คุมขังให้ญาติทราบ และไม่ยอมให้ญาติเยี่ยมแต่อย่างใด ในภายหลังเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงได้แจ้งข้อหาและฟ้องเป็นคดีอาญาหลายข้อหากับผู้ถูกจับกุมทั้ง ๑๒ คน โดยอ้างว่าร่วมกับพวกรวม ๓๕ คน ต่อศาลจังหวัดสงขลา

ดังนั้นจากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น คณะอนุกรรมการฯ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงมีความเห็น ดังนี้

ก. การที่รัฐบาลไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืนจากโครงการที่มีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔๖, มาตรา ๕๖, มาตรา ๕๘, มาตรา ๕๙, มาตรา ๖๐, มาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๙

ข. การที่รัฐบาลใช้กำลังเข้าสลายการชุมนุม ในขณะที่ผู้ชุมนุมใช้สิทธิและเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ โดยปราศจากหลักฐานและเหตุผลรองรับว่าผู้ชุมนุมได้ใช้หรือจะใช้กำลังบุกฝ่าแนวกันของตำรวจแต่อย่างใดนั้น เป็นการใช้กำลังเข้าสลายการชุมนุมเกินกว่าความจำเป็น จึงเป็นเหตุทำให้ผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บ ทรัพย์สินเสียหาย อันเป็นการกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๑, มาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๘

ค. กรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้แจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดแห่งการจับ ห้ามผู้ถูกจับกุมมิให้พบและปรึกษาทนายความ รวมทั้งไม่ได้แจ้งให้ญาติผู้ต้องหาทราบในโอกาสแรก และมีให้ญาติเยี่ยมผู้ต้องหา และไม่อนุญาตให้ทนายความร่วมฟังการสอบปากคำผู้ต้องหานั้น ย่อมเป็นการละเมิดสิทธิของผู้ถูกจับกุมหรือผู้ต้องหา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๓๗, มาตรา ๒๓๘ และมาตรา ๒๔๑

มาตรการแก้ไขปัญหา

๑. เพื่อเป็นการคลี่คลายความเสียหายเฉพาะหน้าให้แก่ผู้ชุมนุม อันเป็นผลจากการละเมิดสิทธิของกลุ่มผู้ชุมนุมตามรัฐธรรมนูญ ขอให้เยียวยาความเสียหาย โดยการชดเชยค่าเสียหาย ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และทรัพย์สิน ตลอดจนยุติการดำเนินคดีต่อผู้ชุมนุม ภายใน ๓๐ วัน

๒. เพื่อเป็นการป้องปรามมิให้เกิดเหตุการณ์อันก่อให้เกิดความรุนแรงและล่วงละเมิดสิทธิ และเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ เจกเช่นกรณีนี้ขึ้นอีกในอนาคต คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอเรียกร้องต่อรัฐบาลอีกครั้งหนึ่ง ให้รัฐบาลตั้งคณะกรรมการที่เป็นอิสระ เพื่อสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นทั้งหมด เพื่อประกอบเป็นแนวทางที่พึงปฏิบัติโดยชอบต่อประชาชนผู้ใช้สิทธิชุมนุมตามรัฐธรรมนูญ และในการนี้ ขอให้ได้มีการกำหนดบทบาทความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ตั้งแต่ระดับนโยบาย ระดับสั่งการ และระดับปฏิบัติการ ในการสอบสวนข้อเท็จจริงที่ว่านี้ อนึ่งในการสอบสวนหากปรากฏผู้กระทำความผิด ก็ขอที่จะมีการแสดงความรับผิดชอบ และลงโทษตามควรแก่กรณี

ในการทำหน้าที่ตรวจสอบกรณีเหตุการณ์รุนแรงดังกล่าวนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีความตระหนักเป็นอย่างดี ในความสำคัญของภาระหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารประเทศและดูแลความเรียบร้อยภายในบ้านเมืองของรัฐบาล รวมทั้งเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายทุกระดับ แต่ในขณะเดียวกัน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติก็ปรารถนาที่จะได้เห็นการปฏิบัติของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่รัฐต่อประชาชนคนไทยเป็นไปอย่างถูกต้อง ชอบธรรม สอดคล้องกับหลักนิติธรรมและเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญของประเทศ เพื่อความสมัคสมานเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของชนในชาติสืบไป

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๖

ข. การที่รัฐบาลใช้กำลังเข้าสลายการชุมนุม ในขณะที่ผู้ชุมนุมใช้สิทธิและเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ โดยปราศจากหลักฐานและเหตุผลรองรับว่าผู้ชุมนุมได้ใช้หรือจะใช้กำลังบุกฝ่าแนวกันของตำรวจแต่อย่างใดนั้น เป็นการใช้กำลังเข้าสลายการชุมนุมเกินกว่าความจำเป็น จึงเป็นเหตุทำให้ผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บ ทรัพย์สินเสียหาย อันเป็นการกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๑, มาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๘

ค. กรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้แจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดแห่งการจับ ห้ามผู้ถูกจับกุมมิให้พบและปรึกษานายความ รวมทั้งไม่ได้แจ้งให้ญาติผู้ต้องหาทราบในโอกาสแรก และมีให้ญาติเยี่ยมผู้ต้องหา และไม่อนุญาตให้นายความร่วมฟังการสอบปากคำผู้ต้องหานั้น ย่อมเป็นการละเมิดสิทธิของผู้ถูกจับกุมหรือผู้ต้องหา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๓๗, มาตรา ๒๓๘ และมาตรา ๒๔๑

มาตรการแก้ไขปัญหา

๑. เพื่อเป็นการคลี่คลายความเสียหายเฉพาะหน้าให้แก่ผู้ชุมนุม อันเป็นผลจากการละเมิดสิทธิของกลุ่มผู้ชุมนุมตามรัฐธรรมนูญ ขอให้เยียวยาความเสียหาย โดยการชดเชยค่าเสียหาย ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และทรัพย์สิน ตลอดจนยุติการดำเนินคดีต่อผู้ชุมนุม ภายใน ๓๐ วัน

๒. เพื่อเป็นการป้องปรามมิให้เกิดเหตุการณ์อันก่อให้เกิดความรุนแรงและล่วงละเมิดสิทธิ และเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ เจกเช่นกรณีนี้ขึ้นอีกในอนาคต คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอเรียกร้องต่อรัฐบาลอีกครั้งหนึ่ง ให้รัฐบาลตั้งคณะกรรมการที่เป็นอิสระ เพื่อสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นทั้งหมด เพื่อประกอบเป็นแนวทางที่พึงปฏิบัติโดยชอบต่อประชาชนผู้ใช้สิทธิชุมนุมตามรัฐธรรมนูญ และในการนี้ ขอขอให้ได้มีการกำหนดบทบาทความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ตั้งแต่ระดับนโยบาย ระดับสั่งการ และระดับปฏิบัติการ ในการสอบสวนข้อเท็จจริงที่ว่านี้ อนึ่งในการสอบสวนหากปรากฏผู้กระทำผิด ก็ขอที่จะมีการแสดงความรับผิดชอบ และลงโทษตามควรแก่กรณี

ในการทำหน้าที่ตรวจสอบกรณีเหตุการณ์รุนแรงดังกล่าวนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีความตระหนักเป็นอย่างดี ในความสำคัญของภาระหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารประเทศและดูแลความเรียบร้อยภายในบ้านเมืองของรัฐบาล รวมทั้งเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายทุกระดับ แต่ในขณะเดียวกัน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติก็ปรารถนาที่จะได้เห็นการปฏิบัติของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่รัฐต่อประชาชนคนไทยเป็นไปอย่างถูกต้อง ชอบธรรม สอดคล้องกับหลักนิติธรรมและเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญของประเทศ เพื่อความสมัคคีปรองดองเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของชนในชาติสืบไป

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๖

**Summary report on the investigation of human rights violation:
The case of violence related to the Thai-Malaysian Gas Pipeline Project**

On 20 December 2002, a day before the Thai-Malaysian joint cabinet meeting was held at the JB Hotel in Had-Yai District, Songkhla Province, the violent incident arose from the protest against the Thai-Malaysian Gas Pipeline Project and affected the rights and freedoms guaranteed by the Constitution. The National Human Rights Commission of Thailand (NHRC); therefore, appointed a Sub-Committee to study and investigate the case. The Sub-Committee now concluded its report which was approved by the NHRC. The summary of the report is as follows:

Background

The previous government approved the implementation of the Thai-Malaysian Gas Pipeline Project without the meaningful people's participation in the Environmental Impact Assessment (EIA) and public hearings as stipulated by the Constitution B.E. 2540 (1997). In this light, the NHRC conducted the impacts of the project in all aspects, then gave recommendations to the government twice. The NHRC recommended that the project should be reviewed to solve related problems in accordance with the Constitution, but the government has not given any response or explanation. The protesters, who had assembled long before at Lan-Hoi-Sieb in Jana District, Songkhla Province; therefore, requested to submit a petitioning letter again to the Prime Minister at the JB Hotel.

The co-ordination with the protesters who travelled from Jana to meet the Prime Minister was made by Mr. Watcharapün Chankajorn in his capacity as member of the Prime Minister Secretariat's Coordinating and Monitoring Committee. He previously acted as the mediator between the government and the protesters. However, his role was not recognised by the government this time since he was not officially appointed. Subsequently, it was not clearly agreed on the area where the assembly should take place. While the protesters wanted to use a public space, which is 150 metres from the hotel, the authorities demanded that they should stay near the Krung Thai

Bank, which was further away. Hence, in the absence of anybody to officially act as a go-between, the originally peaceful demonstration turned into unnecessary confrontation.

Summary of the fact-finding before, during and after the violent incident

On their way from Jana to Had Yai, the protesters were stopped by the police officers at Na-Mom District, Songkhla Province. They had to remain on the spot for 2 hours before a deal was settled. The police officers eventually agreed to accompany the protesters to Had Yai at 20.00 hrs. but not along the route as agreed between the protesters and Mr. Chankajorn. Instead, the protestors were left on Jutiboon-Soong Memorial Road, finding themselves face to face with a line-up of police officers behind the barricades. The protesters then stopped, had their meal and practiced their Muslim ritual of Lamad, while awaiting for the result of negotiation between Mr. Chankajorn and the government representatives concerning the appropriate place of assembly. During the time, another police batch was deployed in front of the barricades and given signal to disperse the assembly. The officers used their shields and batons in the dispersal, resulting in injuries of both sides. In the clash, the police officers arrested and detained 12 NGOs members, who were denied to meet, consult and have their lawyers attend interrogations according to law. The police officers did not either inform their relatives of the detention place, or allow the visit. Later on, the police charged these 12 people with several criminal offences, and brought the lawsuit against them at the Judicial Court of Songkhla Province.

Considering details of the incident, the Sub-Committee concluded its opinions with the NHRC's approval as follows:

1. The government's denial of people's opportunity to participate in the process of decision-making concerning management, maintenance and sustainable exploitation related to the project with effects on natural resources and environment does not comply with Section 46, 56, 58, 59, 60, 76 and 79 of the Constitution.

2. The government's use of force to disperse the peaceful and unarmed assembly causing injuries and property damages, while failing to provide reasonable evidence to prove the protesters' attempt to force their way through barricades, is considered disproportionate, exceeding to the minimum extent necessary and unjust. Such act contradicts Section 31, 44 and 48 of the Constitution.

สำเนาหลักฐาน

3. The police officers' failure to notify the arrested persons of the charge and details of the arrest, the denial of their rights to meet and consult their lawyers, the failure to inform relatives of the arrested persons at the earliest convenience including the denial of their visit, and the denial of their lawyers to attend the interrogations constitute the violation of the rights of the arrested and accused persons as stipulated under Section 237, 239, and 241 of the Constitution.

Recommendations

1. As an immediate remedial measure for the inflicted protesters whose rights were violated, the government should, within 30 days, give compensation for their injury to body, mind and damaged property and cease any legal action against them.

2. As a measure to prevent the recurrence of the incident which violates the rights and freedoms guaranteed in the Constitution, the NHRC appeals to the government once again to appoint an independent committee to investigate the whole incident, to adopt the basic rules and practices with due respect for people's right to peaceful assembly under the Constitution, to clearly identify the role of officers at policy, commanding and operating levels, and to take due sanction against the responsible officers, if any.

In conducting investigation of the incident, the NHRC well recognises the important role and responsibility of the government, as well as officers at all levels, to keep law and order. Nevertheless, the NHRC earnestly wishes that their performance and treatment to the people be righteous, legitimate, in compliance with the rule of law and the spirit of the Constitution as to preserve the national unity.

National Human Rights Commission of Thailand
11 June B.E. 2546 (2003)

สำเนาออกต่อ

ที่ สม 0002/64

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
422 ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

๒๙ มีนาคม ๒๕๔๕

เรื่อง กรณีโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากถ่านหิน หินกรูด-บ่อนอก และโครงการท่อส่งก๊าซ
และโรงแยกก๊าซธรรมชาติไทย-มาเลเซีย : ข้อเสนอเชิงนโยบายต่อรัฐบาล

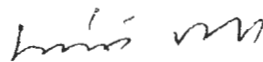
เรียน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาหนังสือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ สม 0002 / 57 ลงวันที่
26 มีนาคม ๒๕๔๕
2. ข้อเสนอจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต่อรัฐบาล จำนวน 1 ฉบับ
3. เอกสารประกอบข้อเสนอจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต่อรัฐบาล
จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้มีหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี
เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายต่อรัฐบาล กรณีโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากถ่านหิน
หินกรูด-บ่อนอก และโครงการท่อส่งก๊าซและโรงแยกก๊าซธรรมชาติไทย-มาเลเซีย รายละเอียดตามสิ่งที่
ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายเสน่ห์ จามริก)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ที่ สม ๐๐๐๒/๖๔ ถึง รบม. พล.อ. สมชาย

เรื่อง กรณีโครงการไฟฟ้าพลังความร้อน
หินกรูด-บ่อนอก และโครงการท่อส่งก๊าซและโรงแยกก๊าซธรรมชาติไทย-มาเลเซีย

รับวันที่ ๑๖/๓/๔๕ เวลา ๑๖.๐๐ น.

ผู้รับ พล.อ. สมชาย

๐๕-๐๖๐๖๓๑ ร.๖

.....